

Matt og stilig, på riktig sted

Matte vegger er i vinden. Men populariteten til tross, har mange matte malinger begrensninger når det kommer til slitasje og vaskbarhet. På riktig sted gir dog matte malinger en flott fargeopplevelse og unikt, eksklusivt utseende til veggene!

Av Chera Westman/ifi.no

En malt, matt vegg gir en unik opplevelse av farge og dybde. Noen malinger ser så matte ut at de kan minne om et tørt tekstil, og gir ingen gjenskinn eller reflekser av lys. Men mattmalte flater er også sarte og omfintlige. Hvis de utsettes for slitasje eller søl, kan flekker og glansriper oppstå.

Matte og blankere veggmalinger lages stort sett av de samme ingrediensene. Men proporsjonene er annerledes. I matte malinger er bindemiddelandelen ofte lavere enn i blanke malinger. Det gjør at pigmenter og fyllstoffer ikke dekkes helt av bindemidlene, og derved ligger mer fritt i den malte flaten, slik at den blir porøs. Derfor er enkelte matte flater ømfintlige for berøring og avtørring, og kan få skjolder, riper og glansforskjeller hvis de utsettes for mer enn de takler.

Men når det er sagt, finnes flere matte malinger som formuleres på andre måter, med eksklusive matte bindemidler, spesielle matteringsmidler og andre typer bestanddeler, eller som forsegles etter påføring. Denne typen malinger kan være mer robuste og vaskbare.

BINDEMIDDELANDEL: Matte og blanke malinger inneholder stort sett det samme, men andelen bindemidler er ofte lavere i en matt maling.

Ømfintlige vegger

– Ofte kreves at en vegg skal kunne vaskes ved behov, og da byr mange matte malinger på problemer, fordi overflaten er porøs, sier Jostein Brekka, kategori- og produktutviklingsjef hos Jordan.

– I en stue eller en lun gang er matte vegger stilig. Men med barn i huset er ikke matte flater alltid brukervennlig. Barn tar ikke hensyn til om veggene er ømfintlige, og slike flater får fort skader, sier Enrico Bastiani, malermester og salgsjef håndverk i Nordsjö.

VASKEBEHOV: Mange helmatte veggmalinger tåler hverdagsbruk med barn dårlig. Det finnes dog matte malinger som er avtørkbare.

Bruk kaldt vann

Har du vært uheldig og fått flekker på en helmatt vegg, er det to ting som er viktig å huske på:

- Rengjør med lunkent eller kaldt vann, ikke varmt vann! Varmt vann åpner malingfilmen, og du kan risikere å faktisk vaske malingen av vegg, sier Chresten Nielsen, malermester og teknisk sjef i Beckers.
- Styr også unna mikrofiberkluten, og bruk heller en myk bomullsklut. Mikrofiberkluten vil kunne polere opp flaten slik at den blir blank. Også med bomullsklut må man være svært forsiktig med å gnikke på flekken, sier han.

FORSIKTIG: Kaldt vann og myk klut er å foretrekke hvis en matt, malt vegg må rengjøres.

Mer vedlikehold

Trappeoppganger, entrépartier, kjøkken og bad er steder der mange helmatte malinger ofte kommer til kort. Det handler ikke bare om estetiske utfordringer, men også et større vedlikehold. I stuer eller soverom, der du sjelden utsetter veggflatene for berøring eller skubber borti dem, kan helmatte vegger gi et avdempet og eksklusivt utseende, uten at du må male om i ny og ne.

– Men matte flater har en mer begrenset levetid. Det må man ta med i beregningen, sier Thor Ingar Røneid, malermester og teknisk service-sjef i Butinox.

VEDLIKEHOLD: Velg matt maling der slitasjen er minst, så holder det seg pent lengst mulig.

Forarbeid ved ommaling

Når en helmatt vegg først skal males om, kan enkelte mineralbaserte malinger by på utfordringer. Siden overflaten er så porøs og suger fukt, må den grunnes før den overmales med et annet produkt.

– En vegg som har vært malt med en mineralsk maling, skal behandles med grunning for sugende underlag før den overmales eller overtapetseres, sier Chresten Nielsen.

Det kan også være en fordel å pusse lett over flaten for å fjerne løse partikler før grunningen påføres.

GRUNNING: Porøse, sugende underlag som skal overmales, trenger ofte et strøk grunning for et skjoldfritt resultat.

Matte alternativer

Ambiance Xtramatt (Nordsjö) er en akrylbasert maling i 4-glans for vegger innendørs. Malingen gir en dyp og dempet refleksfri overflate som fremhever fargen, og malte flater er matte fra alle vinkler, også i slepelys. Den malte flaten får et stofflig og elegant utseende. Til tross for at den er ekstra matt, er den avtørkbar og passer utmerket i soverom og stuer.

Classico kalkmaling (Pure & Original) er en helmatt, vanntynnet akrylmaling for innvendig bruk. Den ferdige overflaten kan rengjøres med en fuktig klut og et skånsomt vaskemiddel. Det er viktig å rengjøre varsomt, for hard vask kan føre til økt glans.

Ved bruk i rom med høy luftfuktighet og/eller risiko for direkte søl med vann eller fettsprut, bør veggen beskyttes med en sealer (P & O Eco Sealer).

Eco proffs vegg (Miljømal) er en vanntynnet innvendig dekkmaling uten kjemiske løsemidler og kunstige konserveringsmidler. Malingen består av vann, naturlige pigmenter, mineralske fyllstoffer, vegetabiliske oljer og kaseinlim. Malte flater er helmatt i glans 4, og får en hard og slitesterk overflate. Malingen er avtørkbar ved forsiktig rengjøring med lunkent vann.

Elegant Veggmaling Helmatt (Beckers) er en sampolymer akrylmaling for vegger og tak innendørs. Malingen er tynnet med vann og lukter lite. Den malte flaten er helmatt (cirka glans 5), og er avtørkbar, robust og slitesterk. Veggen kan dog være mer følsom for riper og rengjøring med vaskekjemikalier enn maling som har en høyere glans.

Flutex 5 (Flügger) er en matt (glans 5), robust akrylmaling med god dekkevne for innendørs bruk til vegger og tak. Malingen har normal slitestyrke og tåler lettere rengjøring hvor hele overflaten rengjøres. Vask på kun små områder kan gi skjolder. Malte flater bør ikke belastes med vann før produktet har herdet i 3-4 uker.

Fresco kalkmaling (Pure & Original) er 100 prosent mineralsk og laget kun med bruk av naturlige fargepigmenter. Malingen kan brukes innendørs på underlag som er grunnet med en spesiell primer (P & O Wallprim).

De malte flatene er ikke vaskbare siden vann, fett og høy luftfuktighet kan gi varige merker. Påføring av sealer etter at malingen har herdet, vil gjøre forsiktig avtørking mulig uten at skjolder oppstår.

Interiør Stue og Sov Matt (Butinox Interiør) har glans 5 og er laget av vannfortynnede akrylbindemidler. Malingen er allergivennlig og luktsvak, og gir et elegant matt utseende med fin fargedybde. Malingen kan brukes til vegger, panel og list i sove- og oppholdsrom.

Mer informasjon

- Alcro: <https://alcro.no>
- Flügger: <https://www.flugger.no>
- Pure & Original: <https://www.pure-original.com/no/>
- Jordan: <http://www.jordanvethvordan.no>